

OCHRONA SYGNALISTÓW

W KONTEKŚCIE ZGŁASZANIA NARUSZEŃ PRAWA

PRZYGOTOWAŁA: JOANNA CICHOCKA

PODSTAWA PRAWNA

- ❑ DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii
- ❑ Ustawy z dnia 14 czerwca 2024r. o ochronie sygnalistów

KIM JEST SYGNALISTA?

- ✓ Osoba posiadająca ważne w jej rozumieniu informacje, które stanowią **dowód zaistnienia nieprawidłowości** związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa
- ✓ Sygnalista musi chcieć dokonać zgłoszenia i podjąć w tym celu odpowiednie **konkretne działania**
- ✓ Osoba dokonująca zgłoszenia musi to zrobić **w dobrej wierze** (w ważnym celu publicznym, a nie w odwecie i własnym interesie)
- ✓ Może nim być: **pracownik, były pracownik, kandydat do pracy, wykonawca, dostawca, stażysta, członek organu osoby prawnej**

PODSTAWOWE POJĘCIA

SYGNALISTA - osoba fizyczna lub prawna dokonująca zgłoszenia, pracująca w sektorze prywatnym lub publicznym, która uzyskała informacje na temat naruszeń w kontekście związanym z pracą

NARUSZENIE PRAWA/NIEPRAWIDŁOWOŚĆ – działanie lub zaniechanie, które jest niezgodne z prawem

ZGŁOSZENIE – ustne/pisemne przekazanie informacji na temat naruszeń prawa

DZIAŁANIA ODWETOWE – działanie lub zaniechanie spowodowane zgłoszeniem naruszenia prawa, które wyrządza nieuzasadnioną szkodę sygnaliście

PRZEDMIOT ZGŁOSZENIA

Zgłoszeń można dokonywać m.in. w następujących dziedzinach:

- ✓ zamówienia publiczne
- ✓ zapobieganie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu
- ✓ korupcja
- ✓ ochrona prywatności i danych osobowych
- ✓ bezpieczeństwo sieci i systemów informacyjnych
- ✓ interesy finansowe Skarbu Państwa i Miasta Bydgoszcz

a także w innych dziedzinach wskazanych przez ustawodawcę

KANAŁY ZGŁASZANIA NARUSZEŃ

1. **WEWNĘTRZNY** – w ramach danego przedsiębiorstwa, zaleca się korzystanie z tego kanału zanim skieruje się zgłoszenie do organów zewnętrznych, wielu naruszeniom można skutecznie zaradzić wewnątrz organizacji
2. **ZEWNĘTRZNY** – do organu nadzorczego, centralnym organem jest Rzecznik Praw Obywatelskich
3. **UJAWNIENIE PUBLICZNE** – w ostateczności, jeżeli zgłoszenia przez kanały nr 1 i/lub 2 nie zakończyły się działaniami następczymi i nie przekazano sygnaliście informacji zwrotnej o wynikach postępowania

OBOWIĄZKI PRACODAWCY

Do obowiązków pracodawcy należy:

- ✓ utworzenie wewnętrznego kanału zgłoszeń
- ✓ wprowadzenie regulaminu zgłoszeń wewnętrznych
- ✓ prowadzenie rejestru zgłoszeń
- ✓ zapewnienie poufności sygnalistom
- ✓ zakaz działań odwetowych wobec sygnalistów

OCHRONA SYGNAŁISTÓW

Obowiązkowe środki ochrony:

- ✓ zgłoszenie i dane sygnalisty objęte poufnością (z wyjątkiem wyraźnej zgody sygnalisty na ujawnienie tożsamości)
- ✓ zakaz działań odwetowych wobec sygnalisty i osób pomagających w dokonaniu zgłoszenia
- ✓ sankcje dla pracowników podejmujących działania odwetowe wobec sygnalisty
- ✓ zakaz działań odwetowych również w przypadku zgłoszeń bezzasadnych

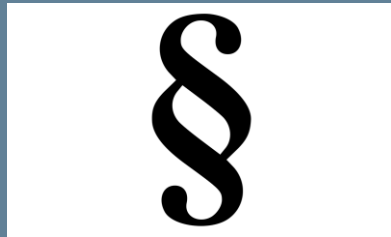
DZIAŁANIE ODWETOWE

Do działań odwetowych zaliczyć można m.in.:

- ✓ zawieszenie, przymusowy urlop bezpłatny lub zwolnienie
- ✓ degradacja lub wstrzymanie awansu
- ✓ przekazanie obowiązków, zmiana miejsca pracy, obniżenie wynagrodzenia
- ✓ wstrzymanie szkoleń
- ✓ negatywna ocena wyników pracy
- ✓ nałożenie środka dyscyplinarnego, nagany lub innej kary
- ✓ przymus, zastraszanie, mobbing lub wykluczenie
- ✓ dyskryminacja, niesprawiedliwe traktowanie
- ✓ nieprzekształcenie umowy o pracę na czas określony w umowę o pracę na czas nieokreślony
- ✓ nieprzedłużanie lub wcześniejsze rozwiązanie umowy o pracę na czas określony
- ✓ szkoda, w tym nadszarpnięcie reputacji lub straty finansowe

PRAWNE SANKCJE

grzywna

kara ograniczenia/pozbawienia
wolności do lat 3

Ustanowiono odstraszające sankcje za:

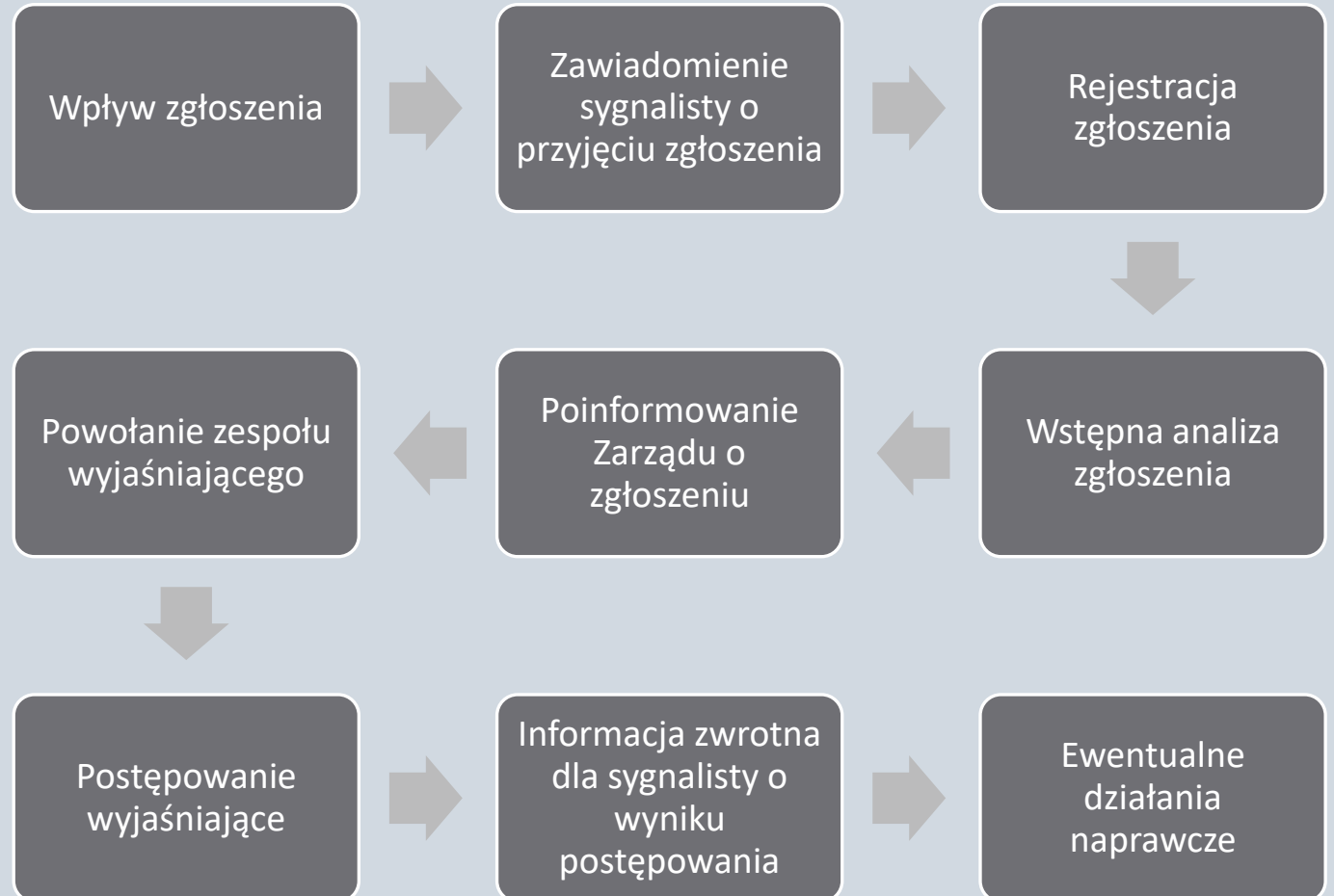
- ✓ utrudnianie dokonywania zgłoszeń
- ✓ podejmowanie działań odwetowych wobec sygnalisty
- ✓ naruszenie obowiązku zachowania poufności tożsamości sygnalisty
- ✓ dokonanie zgłoszenia nieprawdziwych informacji
- ✓ brak wewnętrznej procedury zgłaszania naruszeń prawa

WDROŻENIE USTAWY W ADM

- ✓ utworzenie **wewnętrznego kanału zgłoszeń**:
sygnalista@adm.com.pl
- ✓ wprowadzenie **regulaminu** zgłaszania naruszeń prawa
- ✓ wyznaczenie **Głównego Specjalisty ds. kontroli wewnętrznej** do przyjmowania i obsługi zgłoszeń
- ✓ nadanie **upoważnień do przetwarzania danych osobowych** osobom przyjmującym zgłoszenia i je rozpatrującym
- ✓ podpisanie **oświadczeń o poufności** przez osoby przyjmujące zgłoszenia i je rozpatrujące

POSTĘPOWANIE PO OTRZYMANIU ZGŁOSZENIA PRZEZ ADM

SZCZEGÓŁOWY TRYB
OBSŁUGI ZGŁOSZEŃ
W ADMINISTRACJI DOMÓW MIEJSKICH
ZAWARTY JEST
W
REGULAMINIE
ZGŁASZANIA NARUSZEŃ PRAWA

PAŹDZIERNIK 2024